

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökről és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, fél évre 5 korona, negyed évre 2 korona 50 fillér. Egyen száma ára 10 fillér.
Közsegek, tanítók, iparosok és egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 8 koronáért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. János Mózés.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.
Kiadóhivatal K.-Vásárhely az ifj. János Mózés könyvnyomdájában, hová a hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

Iparpolitikánk.

(P. C.) A magyar ipar támogatása képezi most a kormány egyik legfőbb gondját s valahányszor e tárgyban a kormány képviselője egyik másik alkalommal megszólal a betekintést nyújt a jövő programjába, mindig őszinte örömmel látjuk, hogy még is csak lesz valami s Magyarországon lassankint megszűnik az a rettenetes függő viszony, melyben mi ipari tekintetben Ausztriával élünk. A jövő teendői igen szépen domborodnak ki azon beszédben, melyet Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter a főrendiházban tartott. A miniszternek alkalma volt a főrendiházban a költségvetés tárgyalása alatt nézeteket védeni és szándékokat proklamálni, melyek részben már megvalósultak s a maguk egészében ipari téren egy kiterjedt és áldásos tevékenység képét nyújtják. Hangsúlyozta a miniszter, hogy Magyarország közgazdasági viszonyai közt sokkal nehezebb egészséges és erőteljes iparpolitikát érvényre juttatni, mint más államokban, melyek nem élnek vámközösségben, mint Magyarország Ausztriával; nekünk tehát más eszközöket kell alkalmaznunk iparunk előmozdítása végett mint más államoknak, melyek nem kénytelenek ily korlátokra tekintettel lenni. Arról sem szabad megfeledkeznünk, hogy Magyarország földmívelő állam s ennek folytán nem szabad oly eszközöz

nyulnunk, melyek a munkaerőt, a munkaviszonyokat a mezőgazdasági hitelt és forgalmat károsan befolyásolhatnák.

Igen szűk határok közt kell tehát mozognunk, melyeken belül azonban elég tér, eszköz és mód van, hogy az ipart minden figyelembe jövő érdek tekintetbe vétele mellett, a legerélyesebben előmozdithassuk. Ezért a kereskedelmiminiszter iparpolitikája első sorban nem az exportra irányul, hanem oly cikkek termelésére, melyekkel saját szükségletünket fedezhetjük. Nem terjeszkedésre törekszünk, hanem saját szükségletünket, illetőleg a külföldtől akarjuk magunkat függetleníteni. E mellett nem üz radikális iparpolitikát a kereskedelmi miniszter s nem akar egyes vidékekre mesterséges uton diktálni iparágakat, vagy rájuk tukmálni; ellenkezőleg, a gyárosok figyelmét olyan vidékekre iparkodik terelni, hol a siker minden feltétele adva van, a mezőgazdaság legcsekélyebb károsodása nélkül.

Új iparágak alapításánál a kereskedelmi miniszter két körülményre, igen bölcsen és praktikusán, főszólyt fektet. Minden statisztikai és egyéb adatot a vállalkozók elé terjeszt, rendelkezésükre bocsátja a lelkiismeretesen összeállított kimutatásokat a munkás, viz- és forgalmi viszonyokról s az illető gyárossra bizza a hely szabad választását. Azután szólyt fektet arra, hogy a vállalkozó magánszemély legyen, ne részvénytársaság. Ez nem

ellenszenv a részvénytársaságok ellen, melyeknek működését a miniszter szükségesnek tartja, mert oly erőket egyesítenek, melyeknek egyesítése különben nem volna lehetséges. De főleg szükségesnek tartja a miniszter, és ez különös érdekében van a magyar iparnak is, hogy tapasztalt és praktikus gyárosok vegyék a kezükbe, kik saját kezükre és saját veszélyükre dolgoznak. Ez már azért is elengedhetetlen, mert a gyáros saját vagyona, jó hire érdekében több ambícióval, nagyobb komolysággal és erélylyel dolgozik, mint egy részvénytársaság fix fizetett igazgatója.

E szempontokon kívül hazai munkaerők kiképzésére irányul a kereskedelemügyi miniszter iparpolitikája, melynek alapgondolata azon a tapasztalati tényen alapszik, hogy jó iskolázott munkaerő nélkül iparfejlesztésre gondolni sem lehet. És itt Hegedüs akezióját különös dicsőretre méltónak kell mondanunk már azért is, mert nem szorítkozik az ipari munkások elméleti kiképzésére, hanem fokozatos és praktikus kiképzésre törekszik, mi által a külföldi munkaerő, mely nélkül egyelőre el nem lehetünk, idővel kiszorul. Ezért minden állami támogatásban részesülő vállalkozónak kötelességévé teszi a kereskedelmi miniszter, hogy évenként bizonyos számú magyar munkást kiképezzen és alkalmazzon. Ez a helyes útja a virágzó ipar alapításának és a közgazdasági virulásnak.

TÁRGZA.

Örökség.

A haldokló az ajtó felé tekint, várja őt, ki talán mégis eljön, lefogja szempilláit. A vonat talán ép most fut be a pályaudvarba és hozza a fővárosból az ünnepezt író — az itt haldokló szerencsétlennek testvéröccsét.

Jól sejtette: a szomszéd szobából léptek hallatszanak, a nyíló ajtón a feldult arcú fivér lép be uti öltözékben:

— Ottó! Csak ennyit tud mondani és oda rogy a beteg ágyára. Kezébe temeti arcát és zokog.

— Géza, szól a nagy beteg, kelj fel, és beszéljünk komolyan, már kevés az időm és ezt fel kell használnunk jól, te érdekedben.

Ottó felemelte fejét és kétségbeesett tekintettel szegyezte bátyjára, ki egy folytába beszélt most, sietve, hogy kifogjon a halálon, mely már-már hatalmába keríté, hogy ideje előtt elhallgattassa.

— Vánkosom alatt vannak az ujságok és látom, hogy ez a könyved is óriási irodalmi sikert hozott nevednek. Hallgass ide, itt van íróasztalom kulcsa, egy-két értéktárgyon és kevés készpénzemen kívül egy nagy lepecsételt csomagot találsz benne, ezt vedd magadhoz, mert ez számodra az én örökségem. Nagy sikereket fogsz elérni vele, nagy lesz a te dicsőség, öcsém, csak bizalom.

A beteg elhallgatott, hogy kissé kipihenje magát. Azután ismét előbbi sietségével folytatá:

— Minden erőmet, képességemet, tudásomat ebbe a műbe öntöttem, hattyudalom ez, utolsó munkám, Géza. Életem csalódása, szerelmi csalódásom, küzdelmeim, — mind, mind adtak anyagot e műhöz, mely téged halhatatlanná fog tenni.

A beteg visszaesett, egyet sóhajtott és meghalt. Öcsese pedig, kinek a halott halhatatlanságot ígért, kétségbeesetten, feldult arccal ott zokogott egész éjen át a halottas ágyánál.

— Másnap hírül kozták a lapok, hogy a nagy eszű író, a fényes tehetségű és genialis Kutasy Gézát, ki egyik nagy regényével csak ép most kelte szennázciós feltűnést, súlyos gyász érte. Egyetlen rokona, fivére, ki világgylölő és zárkózott ember volt, a vidéken meghalt. Távolról sem volt oly nagy eszű ember, mint illusztris fivére, és mint remete élt odújában. A nagy író bátyja temetésére szülővárosába utazott.

Elárasztották a fiatal Kutasy Gézát a részvét minden nyilvánulásával. És Kutasy Géza megtörtén követte fivére koporsóját, hosszan, uázta a nyitott sírt, hova két vastag kötélágon a nehéz érekkoporsót leeresztették. Az utolsó aktusnál is várta, hogy megnyílják az érekkoporsó, felnyilik fedele és kilép abból Ottó, ki egész életén át vezette, mentora volt és a kinek létéhez fűződött az ő élete.

Mikor a sírt betemette az ásók munkája, Géza, elalélt. Hazavitték, a halottas házba. Addig feles-

mél és minden ápolást visszautasított. Alig várta, hogy magára maradjon; ekkor elővette a kulcsot, az íróasztal kulcsát.

Az íróasztal felett Géza olajfestett képe függött. Géza úgy érzete, hogy az ő arcképe nem méltó e helyen, mely alatt Ottó az ő legszebb munkáit írta. És a fekete ruhába öltözött fiatal ember megborzonegott. Szegény bátyja! Milyen nagy ember ő voltaképen pedig semmi, mert mindén sor, minden betű, minden, ami az ő neve alatt megjelent: az ő drága halottjának munkája volt. De hogy is vállalkozhatott ilyesmire. Bátyja világgylölő volt, nem akarta ismerni az embereket, mert már nagyon ismerte őket és félrevonult a világtól és csak azt akarta, hogy az ő élete legyen szép, dicsőségteljes, ragyogó! És Ottó a betűt betű után írta, dolgozott éjjeleken keresztül, míg őt ünnepezték, bátyja irodalmi munkásságát, mind az ő tehetségének tudták be, mert hisz minden az ő neve alatt jelent meg A társaságok ünnepezték, hölgyek elkényeztették, nevét felkapták és híressé tették.

És ő nem szegült ellen Ottónak, mikor az először adta tudtára, hogy irodalmi alkotásait az ő neve alatt akarja forgalomba hozni. Eleinte nem tudta ez alkotások értékét; mikor pedig fölismerte, a nagy közönség már őt ünnepelte, mint nagy írójukat. És míg ő bátyja szépségének eleinte nem akart ellenszegülni és beleegyezését kedvetlenül adta, hogy neve alatt jelenjenek meg a lapokban Ottó munkái, utóbb már a dicsőség, a fény köze-

Hegedüs nyilatkozatai Magyarország határain túl is nagy visszhangot fognak kelteni, már azért is, mert alapvető elveket hangoztatnak s kihallatszik belőlük az a törekvés, hogy valahára teljesítőképes ipart teremtsünk. Magyarországon a legnagyobb meglepedést keltik e nyilatkozatok, mert csattanós bizonyítékai annak, hogy Magyarország ipari és kereskedelmi érdekei jobb, kipróbáltabb kezekben még soha sem voltak, mint Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter kezeiben.

A magyar zóna.

Kereken tíz évvel azután, hogy a gyakorlati életben először érvényesült, végleges formájába megát a vasuti díjszabás öv-rendszere, vagy ahogy röviden hívhatjuk: a magyar zóna. Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter kiadta a rendeletet, hogy a tízéves tapasztalás tanulságainak felhasználásával ki kell egészíteni és végleges formájában megállapítani a zónadíjszabást, hogy aztán teljesen biztosított alapon s most már minden tekintetben tökéletes alkotás gyanánt folytathassa érvényesülését ez a rendszer a magyar közgazdaság és kultúra terén.

Valahányszor valamelyes változás történik a zónarendszere, mindannyiszor megemlékezik a magyar közvélemény a nagy alkotóról, aki a magyar kultúrát ezzel a valóban korszakos jelentőségű művel megajándékozta. Sohasem évül el Baross, Gábor érdeme ezen a téren és hírét, dicsőségét szétviszi az egész világba az a rendszer, amelyet teremtett. Mert igazán megteremtette ő a zóna-rendszert, életet öntött abba az ideálba, melyet a forgalom-politika teoretikusai s konzervatív praktikusai egyaránt hű ábránd gyanánt emlegettek. Amikor a magyar állam a maga vasut-rendszerének szilárd alapját biztosította volt s az ország vasuthálózata mintegy tízezer kilométernyi vonalat ölelt fel, amikor tehát igazán megérett az idő a nagy elhatározásra abban az irányban, hogy miként használtassék fel a modern forgalomnak ez a hatalmas eszköze a magyarság kulturális nemzeti és közgazdasági fellendülésének javára: akkor Baross Gábor zseniálitása felismerte a zóna-rendszer jelentőségét a mi viszonyaink közepeztette és megvalósította a maga idejét.

pette boldognak érezte magát és megalkudott lelkiismeretével.

Kinyitja Géza az íróasztal fiókját, kiszedi a tárgyakat, legalul ott találja a csomagot, felbontja és kisebb munkák között ott talál egy bekötött füzetet, amely egy három felvonásos drámát foglal magában.

Setét lesz a szobában, meggyújtja a lámpát és még gyertyákat is gyújt, hogy jobban lásson. Mohón olvassa a könyvet, minél messzebbre jut, annál jobban elmélyed a műbe és mikor végéhez ér, önkéntelenül is szót ejti ki: Felséges! Akkor azután magához tér és félve tekint a szomszédszobába, hol fivére két napig ki volt terítve.

— — — Esztendeje, hogy meghalt Ottó és csodálatos, Géza fivére új darabjának épp ma van a premierje. Csodálatos, leirhatatlan siker, frenetikus taps, mindenki a szerzőt kívánja látni.

A „szerző” a kulisszák megett sir és imádkozik. Mikor az egész színpad könyörgésére, torzult arczezzal megjelenik, a tomboló nézőtér előtt, a páholyok hölgyei feléje fordítják tekintetüket és talán az is tapsol neki, aki a sirjában nyugvó bátyját világgylölővé tette.

Sárvári.

Hogyan jött létre az asszony?

Az idők kezdetén teremtette Tvastri — a hindu mithologia vulkánja — a világot. Deamidőn az asszonyt akarta megalkotni, észrevette, hogy a férfi megteremtéséhez már minden anyagot felhasznált. Elszomorodott és mély gondolatokba merült. Sok gondolkodás után végre elővette a hold gömbölyűségét, a kissé hullámzatos vonalait, a kuszó növények szövénységét és a fünek remegését, kiszemelte a nád karcsúságát a virág bársonypuhaságát, a levelek

A zóna-rendszer eredményeinek méltatása felesleges; annyit bátran konstatálhatunk, hogy a nemzeti életnek minden ágára és állami életünk minden törekvéseire egyaránt kiterjeszkedő még alkotást, mint amilyen a zóna-rendszer, az elmúlt évtizedből nem tudunk felmutatni.

De nemcsak Baross Gáborról emlékezik meg a magyar közvélemény, valahányszor a zóna-díjszabáson valamelyes változás készül, hanem mindannyiszor felvetődik egyszerre mind az a kérdés is, hogy a tervezett változás nem jelenti-e a Baross-féle rendszer meghamisítását.

Hát ennek a vádnak csak így általánosságban nem lehet jogosultsága, mert hiszen ki merné állítani, hogy a zóna-rendszer, avagy bármely hasonló jellegű alkotás mindjárt első csapásra életbeléptethető, úgy, hogy fökéletesen megfeleljen a gyakorlati igényeknek. A zóna-rendszer soha, sehol sem volt kipróbálva s már magában az életbeléptetése valószínű forradalom volt a forgalom-politika terén. Mi sem természetesebb tehát, mint hogy az ilyen forradalom nem produkálhat abszolút helyes és megingathatatlanul végleges formákat.

És tényleg a gyakorlati tapasztalás győződte meg a szakköröket és az egész közvéleményt arról, hogy a zóna-rendszer amilyen fényes sikerrel vált is be az életben s amennyire betöltötte a hozzáfűzött nagy várakozásokat, — nem nélkülözheti azokat az apró korrekciókat, melyek a rendszer alapjának érintése nélkül keresztülviszik a gyakorlati igényekhez való hozzásimulást. Ilyen korrekciót eszközölt a zóna-díjszabáson valamennyi kormány, amely Baross óta volt s ezeknek intőzkedéseit most kiegészíti, illetőleg a még mutakozó hiányokat a tízéves tapasztalat alapján betölti Hegedüs Sándor reformja, mely legújabb hírek szerint — ez év közepén életbe lép.

Hegedüs Sándor reformját bizonyára nem értheti az a vád, hogy meghamisítja a zóna-rendszer szellemét, mert legfényesebben igazolja a rendszer elv sértetlenségét az a tény, hogy a mostani reform még a jelenleginél is olcsóbbá akarja tenni a zóna-díjszabást. A jelenlegi 14 zóna határán belül az eddigi díjakat körülbelül ötödrésznnyivel leszállítják s így az egész személyforgalom kilenczven százaléka még olcsóbb utazási módhoz jut. Ellenben a 14-ik zóna határán túl eső területet, mely eddig egységesen a tizenegyedik zónához tartozott, újabb 6 zónára osztják fel s ekként összesen 20 zónában állapítják meg az egész forgalmi terület beosztását. Ebben a 6 új zónában természetesen drágább lesz valami-

gyöngédségét, az őzike pillantását és a napsugár csapodár derűtségét, a felhők könnyeit, a szél szépségét, a nyúl félénkségét, a pénz hiúságát és a pehely lágyágait, hozzáadta a gyémánt keménységét, a méz édességét, a tigris kegyetlenségét, a tűz forróságát, a hó hidegségét és a gerlicze csevegését. Mindezt összevegyítette és megteremtette az asszonyt. Aztán a férfinak ajándékozta. Nyolcz nappal később a férfi elment Tvastrihoz és így szólt hozzá:

— Uram, a teremtmény, a kit nekem ajándékoztál, megmérgezi életemet. Szünet nélkül fecseg, elrabolja időmet, minden semmiség miatt jajgat, folyton betegeskedik. Vedd vissza, kérlek, mert nem élhetek vele.

És Tvastri visszavette a nőt. De nyolcz nappal az ember megint elment Tvastrihoz.

— Uram, — szólt panaszos hangon, — életem magányosan töltöm, mióta azt a lényt visszaadtam. Mindig rá gondolok, hogy hogyan tánczolt, hogyan énekelt, a mikor velem volt. Sohasem tudom elfeledni, hogy milyen szemekkel nézett rám, hogyan simult hozzám, mily édesen enyelgett velem...

És Tvastri visszaadta az asszonyt a férfinak. De nem telt el három nap és a férfi ismét megjelent az isten előtt.

— Uram, — szólt sóhajtván, — több a mérgem vele, mint az örömem; vedd vissza ismét, könyörülj rajtam.

De Tvastri bosszusan kiáltott:

— Eredj boldogulj vele, ahogy tudsz!

— De nem tudok vele élni, — könyörgött a férfi.

— De ő nélküle se tudna élni — válaszolt az Isten.

A férfi eltávozott és sóhajtván mormogta:

— Oh én szerencsétlen! Se vele, se nélküle nem tudok megélni. Ez a férfi sorsa!

vel a forgalom, de ide csak az egész személyforgalom egytizedrésze tartozik.

Több apróbb módosítástól eltekintve tehát a reform eredménye az, hogy a forgalom 90 százaléka nézve leszállítja az utazás árát, 10 százaléka nézve pedig felemelik. Az ilyen reform nyilvánvalóan csak rokonszenves lehet s kétségtelen benne az az irányzat, hogy becsületesen meg akarja korrigálni a tapasztalt hibákat. Nem is várható tehát, hogy a közvélemény bármely szempontból kifogásolná ezt a változtatást.

És van egy nagyon megnyugtató körülmény a mostani reformban: az tudniillik, hogy ezuttal nyilvánvalóan és kimondottan betetőzzük a magyar zóna alkotmányát. Egy évtized igazolta ezt a rendszert és beleyökerezett a magyar kultúrába, most tehát befejezzük rajta a szükséges simításokat és aztán szilárdan megingadhatatlanul áll majd a rendszer a magyar nemzet szolgálatában.

— la.

A hét krónikája.

Királyunk látogatása. Berlinben erősen készülnek királyunk fogadására. Vilmos császár személyesen ügyel fel a díszítési munkálatokra s itt is bebizonyítja, hogy mindenhez alaposan ért. A fogadtatás tehát daczára Berlin város nem valami nagy bőkezűségére, rendkívül fényes és mindenek felett szívélyes leendő. Királyunk látogatásával kapcsolatosan felmerült a lapokban az a hír is, hogy szeptember végén uralkodóink, az orosz császár és Vilmos császár ismét találkozni fognak.

Nagy beruházási kölcsön. A magyar kormány, úgy látszik, nagyszabású közgazdasági akcióra határozta el magát, ennek a támogatására Bécsben 130 millió korona erejéig járadék-kölcsönt biztosított.

A közzétett adatok szerint Lukács pénzügyminiszter a miniszterelnökkel egyetértve nagyobb kölcsön fölvételére tökélt el magát, hogy egy messze-menő gazdasági beruházási politika eszközeit biztosítsa s hogy jelentékeny, állami eszközökkel végrehajtandó munkálatok által az országnak olyan gazdasági impulzust adjon, amilyen már évek óta hiányzik.

A kormány évégből programot fog megállapítani s ezt a kölcsön felvételéről szóló törvényjavaslattal együtt terjeszti majd az országgyűlés elé.

Az új 130 millió korona járadék mögött a kormánynak messzehordó gazdasági akciója lappang. Hogy ez tisztán állami közművek építésére szolgáljon vagy banálistodációkra volna szánva, természetesen nem lehet. Sokkal valószínűbb az, hogy a kormány a tiszta-dunai esaternak kiépítésére és nagyobb mérvű ipari akcióra készül. Meglehet, hogy a gyár-iparnak minden eddiginél is nagyobb lökést készülni adni s erre szolgáltak Hegedüs kereskedelmi miniszter megelőző tanulmány utjai is.

A délafrikai háború. Végre megmozdult a nagy angol hadsereg, de nem északra Transvália felé, hanem keletre, hogy a burok által szorongatott Wepenert felszabadítsa. A burok természetesen első dolga volt a nagy haderő elől eltűnni, hogy aztán majd ismét ott bukkanjának fel, a hol nem is várják, mert az a kis nép oly óriás sereggel nyílt útközetben nem bocsátkozhatik. A helyzet tehát most a délafrikai harcstéren módfelett érdekesítő, mert az angol hadvezér erősen meg van győződve, hogy sikerült neki a Wepenert ostromló burokat bekeríteni s elfogni, a burok pedig sehogy sem akarják Robertsnek ezt a gyönyörűséget megengedni s így a világ nagy érdeklődéssel várja a legközelebbi napok eredményeit, de az eddigi eseményekből ítélve, a legtöbb ember erősen hiszi, hogy az angolok ezuttal is kikapnak.

Országgyűlés. A magyar parlament husvéti szünet után mult hétfőn kezdte meg üléseit, melynek legfőbb tárgya a miniszterelnök munkaprogramja volt. E szerint a legközelebbi napokban tárgyalás alá kerülő javaslatok között van a szerzői jog védelméről szóló javaslat, a hírlapbélyeg eltörlése, a tőzsdei adóreform tervezete, a százhuszmillió állami kölcsön. A kvótáról szóló javaslat még májusban tárgyalás alá kerülését óhajtja Széll Kálmán miniszterelnök. A képviselőház a delegáció ülései alatt is folytatja tanácskozásait.

A miniszterelnök előterjesztéséhez a Ház hozzájárult.

A keddi ülésben egy halom kérvényt intézett el hamarjában a képviselőház. Borhamisítás, quóta, köztisztviselők fizetés felemelése, filloxera, pálinka-ivás korlátozása, borvám és eféle kergette egymást a kérvények közt, fogalmat nyújtva arról, hogy miérdekli különösen a vidéket. Ezekre a kérvényekre vonatkozólag szónéklül egyezett bele a képviselőház, hogy az illetékes minisztereknek adassanak ki. Hanem aztán a végén kiderült az is, hogy a képviselőket mi érdekli. A választási fuvardij, meg az etetés és itatás. Mert hiába indítványozta a kérvényi-bizottság, hogy Komárom megyének a választási fuvardijak s az etetés és itatásnak a törvényből való eltörlése érdekében beadott kérvénye felett térjenek napirendre: ezen témák körül élénk vita kerekedett. Thaly Ferenc, Molnár János, meg Rátkay László esetelték a helyzetet, hogy a fuvardijakkal s az etetés és itatás megengedésével illetőleg a szokásos ellátással, a kerületek már csak a gazdag emberek részére lesznek hozzáférhetőek. Aztán meg mi az a szokásos ellátás? Ezt kérdezte Buzáth Ferenc és komolyan indítványozta, hogy küldjenek ki egy bizottságot, mely a választási ellátás étlapját megállapítja. A kérvényi bizottság álláspontját Radocza János védte, majd Széll Kálmán helyesnek látta, hogy magát a választási törvényt s a fuvardijakra és az ellátásra vonatkozó rendelkezéseket védelmezze. A revíziót mindaddig nem helyesli, míg a gyakorlat nem bizonyítja, hogy a törvény módosítására szükség van. Tehát előbb választani kell az új törvénnyel s majd a jelöltek kárán tanulunk.

A kérvényeken kívül 26-án elintézték a függőben levő interpellációkat. Ezek között a legnagyobb élénkséget a námesztói gyermekgyilkosság dolgában való interpelláció képezte, melyre Zmeskál Zoltánnak, a rituális vérengzés rémlátásában szenvedő néppárti lángelmének válaszolt Plósz Sándor, az igazságügyminiszter, aki egész komolyan czáfolta a Zmeskál vádjait. Zmeskál nem igen engedett és replikázott. E közben levelezőlapokat olvasott föl, melyeken azt írják neki (Zmeskálnak), hogy az örültek házába való. Ezek meghallgatása után a Ház a miniszter válaszát tudomásul vette.

Csütörtökön a képviselőházban rövid ülés volt, a melyen fölolvasták az ülésszakot berekesztő királyi kéziratot. A legfelsőbb kézirat így szól:

Mi Első Ferenc József, Isten kegyelméből ausztriai császár, Csehország királya, stb. és Magyarország apostoli királya.

Hü Magyarországnak és társországai zászlásainak, egyházi és világi főrendinek és képviselőinek, kik az általunk 1896. évi november hónap 23-ára Budapest fő- és székvárosunkba összehívott országgyűlésen egybegyűlvék királyi üdvözlötünket. Kedvelt hűveink! Midőn magyar miniszteriumunk előterjesztésére az általunk 1896. évi november hónap 26-án megnyitott országgyűlés harmadik ülésszakát ezennel berekesztjük, egyszersmind a negyedik ülésszakot ez évi április hónap harminczadik napjára összehívottnak nyilváníttuk. Kikhez egyébiránt királyi kegyelmünkkel állandóan hajlandók maradtunk.

Kelt Bécsben, ezerkilencszáz évi április hónap huszonötödikén.

Ferencz József, s. k.

Széll Kálmán, s. k.

Kereskedéssel kapcsolatos italmérési helyiségek. Az itálárulásnál követendő egészségügyi rendszabályok betartása s azok áthágására kiszabandó büntetések, valamint a rendőri és orvosrendőri felügyelet gyakorlása tekintetében a múlt év végén kiadott belügyminiszteri szabályzatban kikötve volt az is, hogy korcsmaszerű italmérési üzlet más kereskedéssel ajtó által sem lehet összekötve. Miután a belügyminiszter a hozzá érkezett jelentésekből eme kikötés tarthatatlanságáról győződött meg, a szabályrendelet eme részét csupán Budapest székesfővárosra tartván fenn, közelebből elrendelte, hogy ott, hol az italmérési helyiség szatócs üzlettel, vagy más kereskedéssel ajtó által van összekötve, ezen összekötő ajtó a vasárnapi munkaszünet ideje alatt tartassék csak zárva s más napokon nyitva maradhat, de fenn tartja azt, hogy az italmérési üzletnek az utcára külön kijárata legyen.

Közgyűlés.

A helybeli kereskedő ifjak társulata f. évi április hó 22-én a kör helyiségében, Fejér Antal elnökölete alatt, rendes évi közgyűlést tartott, melyen igen szép számban jelentek meg úgy a rendes, valamint a pártoló és alapító tagok is.

A társulat elnöke szépmegnyitó beszéddel üdvözölte az ifjuságot s felhívta az összes jelenlevőket, hogy a már szépen virágzó egylet érdekében, a jövőben is tegyenek meg mindent, azzal az ügybuzgósággal és odaadó munkaszeretettel, a melyet 13 év alatt tapasztalni mindig szerencsés volt.

Azután Vargha Vilmos, a társulat fáradhatatlan derék titkára, olvasta fel a nagy gondnal és ügyszeretettel összeállított titkári jelentését, melyben nagyon hűen tüntette fel a társulat múlt évi működését.

Végül igen kimerítő jelentést tett Vertán Béni a társulat pénztári és vagyoni állásáról.

Ugy az elnöki, mint a titkári és pénztárosi jelentések jegyzőkönyvre vétetni határozattak.

A számvizsgáló-bizottság jelentése és a jövő évről szóló költségelőirányzat felolvasása után, az indítványokra került a sor.

Nagyon szomorú hatással volt a közgyűlés tagjaira nézve Török Bálint alapító, Zsigmond Gergely társulati jegyző halálának bejelentése, kiknek emléket jegyzőkönyvileg megörökíttetni és a gyászoló családnak őszinte részvét iratot intézni határozottak.

A mily leverő volt a jelzett körülmény, ép oly örvendetesen hatott a jelenvoltakra Nagyságos Molnár Józsiás volt országgyűlési képviselő alapító tagnak, meleg hangú elismerése az egylet működése fölől, miért sietett is őszinte köszönetet és elismerést nyilvánítni, a társulat összes tagjai által felmutatott szép eredményért.

A tárgysorozat végét a tisztikar megválasztása képezte, — mely Vertán Béni lelkiismeretes pénztár-s kivételével, — nagymérvű elfoglaltsága miatt lemondott és helyébe Jancsó Lajos kereskedő lett — maradt a régi.

A közgyűlés végeztével az egylet tagjai az elnök- és tisztikar lelkes éljenzése mellett Özv. Jancsó Dénesné vendéglőjében gyűlt össze társas vacsorára, hol a legkitünőbb jó kedv, és hangulat mellett, sokáig maradtak együtt.

x.

Ujdonságok.

— **Diszoklevél átadás.** Még a múlt év folyamán történt, hogy K.-Vásárhely város képviselő testülete Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi minisztert a városi községi iskolák állami kezelésbe vétele körül tanusított kiváló jóakarata elismerésül, a város diszpolgárává választotta meg. Az erről szóló diszoklevél rendkívül díszes alakban már régebben elkészült, de az átadás a miniszter hosszabb betegsége miatt, mind ez ideig késett. A városi küldöttség múlt pénteken a délelőtti vonattal utazott Budapestre, hogy a diszoklevelet átadja. A küldöttség tagjai: Bartók Károly polgármester, Kovács Dániel városi pénztárnok és Benkő Lajos gazdasági tanácsnok, kikhez Budapestön csatlakoztak Benke Gyula országgyűlési képviselő, Nagy Gábor miniszteri tanácsos és Benkő Sándor miniszteri titkár. A miniszter szombaton délelőtti fogadta a küldöttséget s vette át a diszpolgári oklevelet. A mint lapunkat távirati uton értesítik, a miniszter rendkívül szívesen fogadta a kézdivásárhelyi küldötteket, láthatólag kellemesen érintette őt a diszokmány s beszédében megígérte nem csak azt, hogy az új iskolaépület építésénél felmerült több kiadást ki fogja utalványozni, hanem azt is, hogy a főgymnasiumot tovább fogja fejleszteni, és végül a polgári leányiskolát is államosítani fogja. Mindezen szép ígéretek elég értékesek arra nézve, hogy a város közönsége a legnagyobb hálával fogadja a város előkelő diszpolgárának legelső ténykedését. A miniszter ur különben szíveségét azzal tetőzte be, hogy a küldöttséget meghívta az nap ebédre. Másnap, azaz vasárnap ebédre a küldöttek Benke Gyula képviselő ur vendégei lesznek.

— **Meggyilkolt községi bíró.** Rácz Mihály sárfalvi községi főbíró f. hó 27-én este 10 órakor saját lakásán, az ablakon keresztül föbe lőtték, ki nyomban meghalt. Rácz Mihály 35 éves rendkívül szelid modo ru fiatal ember volt s éppen ezért meggyilkolása nem csak községében, de a közeli községekben és Kézdivásárhelyt is hol sokan igen jó oldalról ismertek általános megdöbbenést keltett. A gyilkosság gyanuja miatt a helyszínén megjelent esendő őrző le tartóztatta Gál Ferenc sárfalvi földmivest, ki azonban tettét tagadja, de már eddig is súlyos bizonyítékok merültek föl ellene. Nevezetesen lakásán egy elrejtett karabélyt találtak, melyen a friss lövés határozottan megállapítható. Terhelő körülmény Gál Ferenczre nézve az is, hogy emberölésért márt többször állott vizsgálat alatt s ha bizonyítékok hiánya miatt mindannyiszor felmentett is, de a közvélemény őt tartotta tettesnek. Valószínű tehát, hogy a csendőrség helyes uton jár, midőn ezen romlott embert vette gyanuba.

— **Halálozás.** A kézdivásárhelyi Hankó család sulyos csapás érte. A család egyik legidősebb, közszeretben, közbecsülésben és köztisztelőben álló tagja: özv. Hankó Lászlóné szül. Kovács Lotti f. hó 25-én, hosszas szenvedés után meghalt, gyászba borítván nemcsak a családot, hanem a város egyik büszkeségét, a háromszékvármegyei „Erzsébet” árvaleány nevelőintézetet is, melynek áldozatkész alel őke volt. A megboldogult egyike volt azon kitűnő nőknek, kik elolthatatlan szeretettel, lelkesedéssel viseltettek azon eszme iránt, hogy Kézdi-Vásárhelyen az elhagyott árvaleányok részére intézetet kell alapítani s kik, midőn az ige testté lőn, azon kis kör boldogításán kívül, melyet családnak nevezünk, mindig találtak időt, alkalmat arra, hogy az árvákkal is éreztessék jótékonyságukat, áldozatkészségüket. Az utóbbi években a sors kegyetlensége nagyon megviselte a jóságos, egyszerű nőt. Nemcsak férjét temette el, hanem gyermekei koporsóját is mind kikísérte a temetőbe s ez a sok gyász, sok bánat volt kutforrása azon betegségnek, mely őt is a halálba vitte. A milyen nagy volt azon tisztelet, melylyel életében mindenki körülvette, ép oly nagyszerűen nyilatkozott meg halála után a részvét is. A város humán intézeteire nyomban a szomorú hír elterjedése után kitűzték a gyászlobogókat s több helyről díszes koszorút küldtek a ravatalra. A háromszékvármegyei „Erzsébet” árvaház koszoruját az int. elnöke: zágoni báró Szentkereszty Stephanie, — ki a temetésen is részt vett — Baló László polgári iskolai és Nagy Károly árvaházi igazgató tették le a koporsóra. A temetés folyó hó 27-én történt meg. A koporsót a halottas háztól délután 3 órakor előbb a református templomba s onnan tiszte. Székely János imája s Czirmay Zoltán megható gyászbeszéde után, a ref. temetőbe szállították, övé mellé helyezvén örök nyugalomra azt, ki életében nemcsak a hitvesi és anyai köteleességek lelkiismeretes betöltésével, hanem a jótékonysági erények gyakorlásával is feledhetetlen emléket szerzett magának. A temetőben a pap imája után, az árvaház egyik növendéke mondott megható bucsu-beszédet. ecsetelvén az nagy veszteséget, mely az intézetet érte. A gyermeki ajkáról elhangzó egyszerű keresetlen szavak mély benyomást tettek a közönség lelkében is. A halálról a család és a háromszékvármegyei „Erzsébet” árvaleány nevelőintézet gyászjelentéseket adtak ki.

— **A főváros könyvvásárlása.** Köztudomás, hogy ez évben indult meg b. Eötvös József összes munkáinak első végleges teljes kiadása, melynek jövedelme b. Eötvös Loránt nagylelkűségéből a „Tanítók Háza” javára fordítatik. Budapest székesfőváros tanácsa most elhatározta, hogy e kiadást az összes fővárosi községi iskolák számára megszerzi. Így a főváros kilenczvenhat példányra fizetett elő iskolái számára. A nemes példát bizonyára követni fogják a megyék és vidéki városok is, mert nincs magyar író, kinek művei az ifjuság szellemére és erkölcsére nemesítőbben hatnának, mint épen Eötvös munkái. De a kiadás jótékony czélja is kíváncsossá teszi, hogy a megyék és városok megszerezzék e munkákat iskoláik számára, ilyképen támogatván a nélkülözéssel küzdő derék magyar tanítóságot. Vajha minél több törvényhatóság követné Budapest székesfőváros nemes példáját.

HIRDETÉSEK.

A Fejér L. fia urak udvarán egy jó karban levő

két szobás lakás,

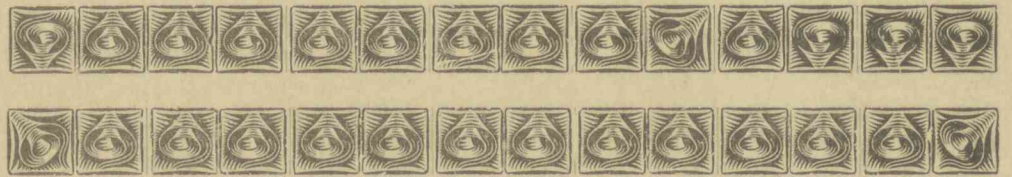
konyha és istállóval szabad kézből eladó.
Hol? Megmondja a kiadóhivatal

(49. 1-2.)

HIRDETÉSEK

e lap kiadóhivatalában

olcsó áron felvétetnek.

Csak ezzel a törvénysz. bej. védőjeggyel valódi.

LONDON, Chief Office S. W. 48 Brixton Road.

Főraktárak: Burmann, Angol India, Agen. Zágráb, Algier.

Amsterdam, H. Sanders, Rokin 8.

Basel, Szt. János gyógytár, W. Kratz.

Belgrad, Nikola A. Delini, gyógytár Mihály fejedelemhez, Központi raktár Szerbia részére.

Berlin, C. Bologna, Bruxelles, Pharmacie Ch. Delacroix & Co.

Budapest, Török J. Dr. Egger L. és J. Cairo.

Cöln a. Rh., Noris.

Debrecen, Eich, Luxemburg, Schmidt P., gyógyszer.

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható **zöld**, a törvényszéknél bejegyzett „apáca”-védőjeggyel van ellátva. Főülmulhatatlan szer minden **mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.**

Egy próbáüveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés **csak** előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcse

(csodakenőcsnek nevezik)

utolérhetetlen szívó erejű és gyógyítóhatású. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőcsrel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszut, utjabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyítóhatású mindenféle seb gyuladásánál.

Próbátégely bérmenten 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az ériekte- len, ugynevezett házi kenőcsöket s más efféleket.

Cim: A. Thierry, gyógyszerár és gyár a Védőangyalhoz, Prograda, Pragerhof felé, a Déli vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmenten.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

57474

Issigeac, Dordogne, Kopen- hága, fabriken farma. Milánó, A. Bertoloni. Malmö, Sevrige, Apot. Lejonet.

Nantes, Pharmacie O. Fredet, Nápoly. Palermo.

Páris, Pharmacie française, 1 & 8, Place de la République, Pharmacie Daprey, 11, Rue des francs Bourgeois.

Prága, Róma, Corso, Agenzia del Policlinico.

Roubaix, Pharmacie F. Gorrath.

Sarajewo, Szeged, Temesvár.

Triest, Velence, Vienne, Zürich.

20% engedményt kap mindenki.

GUMMI

és halhólyag, az egyedüli legbiztosabb, legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható óvszer férfiak és nők részére. Ára tucszatonként eredeti párisi minőségben frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.— és frt 8.—. Bouts americ. tucszatja frt 3.—, 4.— és frt 5.—. Női óvszerek: Hasse tanár-féle frt 3.—, 4.— és frt 5.—. Menisga tanár-féle frt 2.50, dr. Earlet-féle frt 3.—. darabonként. Ezen női óvszerek százszor is használhatók.

Hölgy szivacsok, valódi párisi, tucszatonként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—.

Diana öv havi kötő nőknek, legjobb a világon, darabja frt 2.50.

Kimerítő árjegyzék zárt borítékban ingyen és bérmentve. Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után.

J. REIF,
Bécs Brandstättle 3.

1881-ben alapított hírneves higiéniai specialista cég.

20% engedmény!

20% engedmény!

ki e hirdetésre hivatkozik!

Több mint
50 év óta sikerrel használtatik!

Az eszéki
arczkenőcs
és eszéki
SZALVATOR-szappan
eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztatlanságát.

Valódi csakis a
DIENES J. C.
Salvator-gyógytárából
Eszéken felsőváros.

1 tégely eszéki arczkenőcs ára ... 70 fillér.
1 drb Salvator-szappan ... 1 kor.
1 tégely kézi paszta ... 1 " 20 fl.
Lyoni rizspor kis doboz 1 kor., nagy dob. 2 korona.

Figyelmeztetés!

Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrészekről és megfelelnek tökéletesen a 71012. sz. B. m. rendeletnek.

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el vannak látva és kéretik a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

Főraktár Budapesten:
TÖRÖK JÓZSEF ur gyógyszerházában
VI., Király-utca 12. sz. (43. 3-10.)